

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegrafulu este de două ori pe săptămână: Duminică și Joi. — Prenumeratiunea se face în Săbiu la expedirea foiei pe afară la c. r. poste cu bani ga'ta prin scrisori francate, adresate către expeditor. Pretul pnenumeratiunei pentru Săbiu este pe anu 7 fl. v. a. iar pe o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 2. ANULU XX.

Săbiu, în 6/18 Ianuaru 1872.

În celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. iera pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru prinț. și țeri străine pe anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platescu pentru întâia ora cu 7 cr. sirulu, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetiție cu 3 1/2 cr. v. a.

Din cause neateritoriale de redactiune esirea nrului acestuia s'a întârziat.

Evenimente politice.

Dincoace de Lait'a este până acum totu cestiunea Croatiei în rondulu primu. Regimulu, din câte se scriu este decisu a încercă ceva pentru că să dispară acestu punctu negru de pe orizontulu țieriloru coronei unguresci. Dera se vede de alta parte, ca și croatii nu suntu neaplecăți la concessiuni din consideratiuni pôte la constelatiunea cea nouă europăna, în carea aru fi periculu a stagnă și a si pregăti patri'a loru prada pre sēm'a celoru dintăiu puterici ai dilei. Ministrulu croatu contele Pejacevich va merge la Vien'a, spre a statori împreună cu imperatulu rescriptulu de deschidere ce rebuie a se adresă dietei croate. De odata cu rescriptulu regescu se voru publică, și memorandele croatiloru și respunsulu celu din urma alu natiuniloru sositu din Agram. Prin prevenirea lui Lonyay în afacerea acest'a a contribuitu acest'a foarte multu la popularizarea sea în Croati'a. Numele lui Lonyay e unu nume bine venitu și placutu astadi la croatii.

Fiindu ca din partea unoru diurnale vienesse se aduce în legatura afacerea croata cu cea galitiana, asiă sa vedemu ce auspiciu suntu pentru poloni în senatulu imperiale din Vien'a, „Frblatt“ spune ca nemii inca voru da atât'a galitianiloru câtu dau magiariloru croatiloru. Despre detaliurile concessiuniloru ce au sa se facă decătra senatulu imperiale galitianiloru abia s'a potutu vedé ceva în comisiunea senatului, cărei i este concediuta facerea adresei la cuventulu de tron. Deputatii galitiani s'au dechiaratu la pasulu celu dintăiu alu adresei, ca ei nu potu votă încredere absolută regimului. E dreptu ca în cuventulu de tron a fostu vorba și de Galiti'a, înse numai în termeni generali și în modu generale și ei suntu multiamiti cu pasulu; aru fi doritu înse, ca regimulu să se fia pronunțiatu mai precisu, pentru că Galiti'a sa cunosca mai bine intențiunile fatia cu deslegarea cestiunei galitiane.

Reform'a din Pest'a anuncia, ca în Constanti-nopole va fi ambasadore provisoriu din partea Austro-ungariei contele Ludolf și ambasadore în Aten'a contele Pottenburg.

Incordarea relatiuniloru între Francoi'a și Itali'a cresce. Mai înainte se dicea ca pentru proiectulu de a construi mai multe întarituri în Itali'a; acum se mai adaugă și caus'a, pentru ca nu voiesce sa rechiame regimulu italianu din Parisu pre legatulu sēm cav. Nigra. Caus'a cea mai adevărată a acestor încordări nefericite va fi intrigarea cea perpetua a ultramontanismulu papale contr'a unui regatu, carele ia resturnatu celu'a puterea lumescă.

De unu tempu încoco cetimu în repetite rânduri despre începerea referințiloru mai amicabile între Germani'a și Francoi'a. În Berlinu înse suntu omēni cu mare precauțiune. Acolo urmărescu totu pasulu veciniloru francesi. Despre planurile guvernamentulu francesu credu unii ca Thiers, încātu pentru persōn'a lui doresce din tōta inim'a pacea și elu va stărui seriosu pre lângă platirea celoru trei miliarde restante; dera va trebui sa facă și concessiuni simțimintelorū natiunali francesse. Alții înse afirmă ca regimulu francesu este de parerea ca fiindu ca în primavér'a anulu 1874 va trebui sa cēra prelungirea platirei celoru trei miliarde, negociările în afacerea acest'a voru curge sub impresiunea armatei celei nou organizate a francesiloru și acelea voru duce la unu rezultatu mai bonu pentru Francoi'a. Casulu acest'a înse aru puté produce unu rebelu nou între puterile aceste două, cându Itali'a dōra s'aru poté dispensă de o invasiune în favōrea papei.

Adunarea natiunale francesă a aplacidatu conventiunea supletoria din Frankfurtu încheiată cu Ger-

mani'a. Cu acest'a pacea oficială este definitiv încheiată între Francoi'a și Germani'a. Din consideratiunea celoru atinse mai susu trebuie sa se întrebé fia cine deca pacea acest'a va fi durabilă sēu se va conturbă în curendu de cine soi ce incidentu neprevăditu.

Cu tōte aceste din lumea oficială avemu sa mai înregistrăm după „correspondinția provincială“ din Berlinu, ca ambasadorele francesu Goutont-Biron și celu nemțiescu de Arnim si-au predătu fia care acreditivile sele. Acelasi diurnalu dice cu privinția la acestu evenimentu: „Restaurarea legaturiloru diplomatiche de mai înainte între Francoi'a și Germani'a servesc dreptu de nou argumentu, ca guvernele de ambe părțile nu numai ca dorescu, ci și sperēza ca acum va succede a se consolidă și relatiunile între aceste două statori mari vecine diu ce în ce mai tare.

Principele de corōna alu Angliei este pre calea cea mai bună a reînșanțosării, prin urmare țier'a acest'a nu va veni în posesiunea de a face experimēte cu o republică din caus'a lipsei de succesori, după mōrtea reginei Victori'a.

Câteva cuvinte la unele motive de ale pasivității.

În fine „G. T.“ nr. 1. ne aduce motivele dlui Baritiu, pentru care densulu recomandă abținerea dela o procederă activă.

Într'unu articulu mai, lungu la adres'a unui diurnalu nemțiescu din Vien'a, după ce negă suspusetiunea acestui diurnaru, ca și densulu aru fi luat parte la conferinția din Branu, despre alu cărei rezultatu amu raportatu noi în nrulu 101 din a. tr. alu diurnalulu nostru, dice următoarele:

„... cu tōte acestea eu în epoc'a de fatia nu asteptu pentru natiunea mea nici celu mai micu rezultatu favorabilu dela aceea specie de activitate care ni se recomandă din alta parte. Eu adevărat credu în posibilitatea unei apropiări sincere și durabile a ungoriloru către români.

„Ratiunile care me confirmă în acēsta necredinția, suntu între altele ca: aristocrati'a ungurescă cu tōte dependințele sale până diosu la ciocoi sei, despretiuesce din adenculu sufletulu totu ce este românescu, se simte atacată în demnitatea sea, cându i se vorbesce de asiă numit'a egalitate, frățietate și ce mai știu cu câte frase bine sunătoare. Dera aristocrati'a ungurescă tocm'a și cându nu aru despretiui pre elementulu românescu, ea nu simte de locu necesitatea de a se impacă cu poporulu, cu natiunea românescă, ci precumu în decursulu secolorū trecuti, în tocm'a și în dīlele nōstre, se țiene prea fericit, ca-si afla între tōte impregiurările scutu aperiatoriu în elementulu germanu și în baionetele germane. În acea pozițiune tare, ce-i pasa aristocratiiei și ciocoilorū sei de simpatii sēu de antipatii romanesce? „Decātu la o mēsa comună cu despretiuitulu olachu, de un'a mie de ori mai bine haiducu alu germanulu.“ Totu ce ti se pare ca aru vorbi în contra acestorū asertiuni este faciaria, minciuna, comedia, cu care se înșeala numai copii. Suntu ce e dreptu, și câteva excepțiuni respectabile; înse togm'a prin aceste se confirmă regula. Minoritatea, carea nu este considerată, ci mai vertosu despretiuită. Iera poporulu ungurescu și mai de aproape asiă numit'a burgesia și inteliginția democratică, la natiunea maghiară până acum'a înca nu trage nimic în cumpan'a politice, nu semnifică nimic.“

Acest'a e partea cea mai cu ratiunamentu din totu articulu. Mai la vale apoi urmēze o prosă mai multu poetica, de câtu poetica, pre carea asemenea o reproducem în următoarele:

„A renunță, fa macaru la uniculu diu drepturile aparate până acum'a? Făca altii ori cum le va dică consciinția lorū, eu unu nu voru renunț'a în totu restulu vietiei mele, la nici unu dreptu din câte amu sustienutu și aparatu până acum'a*). A renunță în starea de fatia, aru fi a me sinucidă a me și reconșce de sclavu politic.“

„Vediu și eu mai pre fie care di luanduse mesuri, care țientescu la omorirea natiunalei romanesce; cu tōte acestea, fiinduca eu credu, precumu amu creditu totudēun'a, în înmortalitatea elementulu natiunale românescu, nu mă temu ca va fi în stare vre-odata aristocrati'a, ca se sugrăme natiunalea românescă. Iera deca totusi aru fi posibilu vre-odata unu asasinatu că acest'a atunci acel'a s'aru poté esecută numai nūmăi cu ajutoria nemțiescu, înse asiă, că odata cu a românulu, aru bate și ora ultima a natiunii unguresci. Domnulu cu sclavulu (!!! Asiă dera totu te reconșce de sclavu!) în același momentu. Asiă ceva s'aru mai potea.“

Nu putem înțelegé nici decum, cum de omēni foarte susceptibili, cându audu vre-unu cuventu carele nu le vine bine, se turbura și scriu declamațiuni denunciatoriă cu cōlele, și nu vedu ca tōta cugetarea lorū, și în cestiunile cele mai mari, este numai cea a gratiei, a cersitoriei? Ei nu si potu întipul pre români că factoru egalu alu statulu, cu ori care cetățianu alu statulu, fia originea lui țierenescă, cetățienescă sēu aristocratică.

Ce au români în cestiune caratu constituțiunale cu aristocratismulu ungurescu? Ce aru ambițiunea despretiuitoria a cuiu în afaceri de drepturi? Au nu acimu noi ca în cestiune de dreptu cela ce are sa pretindă nu se orientēza nici odata după starea animei a acelu dela care pretinde, ci după starea dreptulu sēu că a preterdicatoriulu? Atunci după logic'a indicată de dlui Baritiu, deca cineva aru să facă o pretensiune la unu ambitiosu, sa nu o facă până cându acest'a nu se va lasă de ambițiunea lui. Atunci prussianii nu trebuie, sa începă lupt'a cu sumetii francesi, din causă ca acest'a erau mandri de gloriele armelorū lorū din trecutu și despretiuiu pre prosacu.

Cându aru sci pretinșii nostri politici, cugetă, că omēni, dera nu că cersitori sēu că sclavi, aru trebui sa înțelēga ca alt'a este misiunea nōstră, și adevăratu aru trebui sa înțelēga, ca noi români departe de a renunță la vreun dreptu esențiale de a le nōstre, pretindem că elit'a nōstră natiunale, fără de sfială, radimată pre santulu adevēru, sa dică ori cărei natiuni cōlacuitorie, ori căru guvernulu cu ori care ocaziune; acest'a e dreptulu meu fără de care nu potu esiste și dela acest'a nu recedem nici decum. Si acest'a nu se oaca odata, ci de atâtea ori, până cându, deca este arogant'a sēu ambițiunea cuiu de vină, acest'a se surpa și cade, și pretensiunea dreptă se realizēza. Dera nici decum să nu asteptăm până voru capetă ungori chiefu sa se lasă de ambițiunea lorū aristocratică, ceea ce aru fi în adevēru mai multu decātu copilaria.

Acēste le dicem încātu privescē purtarea nōstră în interesulu nostru fără de consideratiune în portarea altor'a.

Deca este sa cautăm și la portarea maghiarilorū, apoi credem ca dator'a unui politicu este înainte de tōte a cercetă seriosu după adevērul realu alu espuerilorū sele; căci deca se ia după simpatii individuale, pôte că sa arunce în abisū pre acei celu urmēza. După cum amu vedutu în pasulu celu dintăiu citatu, dlui Baritiu spune, ca aristocrati'a ungurescă se țiene fericit ca afla unu scutu în elementulu germanu și în baionetele ger-

*) Cari suntu acele?

mane și alte trivialități, cari nu corespund nici decum cu serioșitatea temei despre carea scrie, și apoi adaugă: „Totu ce ti se pare ca aru vorbi in contra acestoru asertiuni este fatiaria, minciuna, comedia, cu care se insiela numai copii.”

Noi asiá scim ca miscarea Ungariei dela 1848 chiar si 1849 vorbesce in contr'a asertiunilor dlui Baritiu. Unu Battyani și alții din aristocrația ungară de sigur nu pentru serviciile de haiduci nemțiesci au platit întreprinderile lor cu mörte; unu Andrassy și alți aristocrați de sigur nu din caus'a serviciilor nemțiesci au trebuit sa parasésca tiér'a sa, sa manance pânea esiliului și sa fia condamnat la mörte in absentia. Nu e tréb'a noastră, precum nu e nici locul aici, cá sa ne întrepunem pentru aristocrația cuiva, dara candu ne folosim de momente istorice, trebuie sa ne folosim precátu se póte conformu adevărului, sa ne folosim dreptu pentru cá sa ajungem la adevăratele conclusioni. Aristocrației din timpurile Mariei Teresie pâna la Szechenyi celu vestitu i se póte face imputarea de germanistica; cea de acum însă e pura magiara și déca nu erá caderea Franciei la Sedan și capitulara lui Bazaine la Metiu și in fine capitulara Parisului, atunci cine scie ii vedeai pre aristocrații unguri asiá germanofili dupa cum se vedu astadi.

Ean sa cugetám la resolutiuni propuse in diet'a Ungariei — cá a lui Ernestu Simonyi, Tisza și Iranyi in favórea francesiloru pre timpul inca candu acesti'a déja cadușe; sa cugetám la purtarea magiariloru in tóte delegatiunile și la rezultatele obținute de ei in privința curtei și a armatei și sa vedem óre germanistarii suntu aceste?

Magiarii déca plutescu astadi in undele nemțiesci, o facu contrinsi de interesele loru nationali, pre cari ei nu le sacrificu unoru imaginatiuni intunecate, ci pre lęnga tóte posetiunea loru cea precaria între elemente straine cauta sa si mantoie esistintia. Déca gresiescu ei in combinatiunile loru fatia cu noi románii, noi trebuie sa le deschidem ochii, dara sa nu ii injurám, séu sa ne mintim noue însine ce-va cu niscari vorbe nedemne și de muieri cu minte, cu atátu mai putienu de barbati și inea politici.

Magiarii in punctulu esistintiei nationali sciu ce au sa faca fatia cu elementele cele mari, și noi, cari capelám și noi pórt'a câte odata sa imitám, sa asteptám, dupa cum dice dlui Baritiu, cá sa ne înghita germanismulu cu magiari cu totu, și inca pre noi peccatosii și atunci cá sclavi. Inalta idea despre vitalitatea noastră natională! carea déca o aru fi exprimatú altu cineva asiá plasticu, ce injuraturi urile și aru mai fi auditu dela acel'asi, carele o pronuncia cá o patetica profetia!

Sa fimu sinceri cu natiunea noastră și cu interesele ei și sa nu ne ascundem la spatele pretestelor in adeveru copilaresci. Amu recunoscutu odata necesitatea de a fi și noi cetățeni egali in statu, apoi cum dice „negustorasii” din Brasiovu, inainte pre tóte căile, se întielege onorifice și legale, și sa nu mai asteptám porumbi fripti sa ne sbóre in gura.

Sassii n'au ómeni.

Sassii din Transilvani'a au „perduto” cu denumirile din urma vre-o noue deputati din diet'a Ungariei. Sesiunea dietale se termina cu 20 Aprile a. c. st. n. Ce voru face sassii asiá dara? Aru putea face și ei acum, candu aru avé ómeni cu minte inalta politica, putientica passivitate, cá barem cu acesti vre-o noue deputati sa mántue și ei ceva din „onórea” natiunii loru, dupa cum doctrinéz'a unu préintieptu politicu, escelentu pasivistu romanu din Pest'a (in Gaz. Tr.), carele dealtmintrea nu face politica, fiindca e amplotiatu. Dara sa te miri, ca sassii nici atát'a baremu, cátu e de acum pâna la Aprile, nu se intereséza de „onórea” loru nationala, și suntu decisi a alege in tóte cerourile devenite vacante. Ei se vede ca mai bine voru sa fia de fatia la desbaterea legiloru ce privescu fundulu regiu (org. mun.), scaunele Talmaciului și Salistei etc, carea dupa e s c e l e n t u l u politicu din Pest'a nu au nimic'a comunu cu onórea unei natiuni, decátu sa se bucure de „onórea” nationala a romániloru, carea, dupa același politicu inaltu din Pest'a, se vede ca sta intr'aceea, cá románii sa lase a fi reprezentati in dieta de magiari și sassi, iéra amplotiatii sa faca cá densulu: sa vorbórea cei invatia gur'a dara nu mintea și inim'a romanésca; sa laude in Pest'a uniunea Transilvaniei cu Ungari'a și acasa in Tran-

silvani'a sa scrie sa fimu pasivi. Apoi nu e acést'a întieptuone sati esi din pele?

Resnovu in 28 Decembre 1871.

Domnule Redactoru! Adunándose inteliginti'a cercului Resnovu in 22 Decembre 1871. in scóla romána de aici, și constituinduse intr'unu clubu locale, au încheatu aci alaturatulu protocolu sub pre care in originalu vilu trimitu, rogandu-ve sa aveti bunatate ala publicá in totu cuprinsulu lui in pretiutulu dloru-vóstre diariu „Tel. Rom.” cu care remánu.

Alu D-loru vóstre stimatoriu

G. Proca.

Protocolu

din 22 Decembre 1871

luatu in adunarea inteligintiei din cerculu Resnovului convocata de dlui Georgiu Proca, pentru a se consultá asupr'a modulului de procedere in tréb'a nationale. —

In urm'a provocárei din nr. 95 alu „Telegr. Romanu” adunandu-ne noi subscrisii intr'o adunare locala nationala, și consultandu-ne asupr'a tienutei nóstre viitoare; dupa o seriósa desbatere vediendu ca caus'a nationala sta reu; vediendu ca passivitatea n'au adusu fructe dorite — ci numai confusiune in natiune, — din care inimicii nostri au trasu folóse; convinsi fiindu ca prin o procedere activa bine socotita s'aru readuce iérasii la o stare buna, neamu constituita intr'unu clubu locale și neamu hotaritu a ne dechiará pentru activitate. Spre acestu scopu rogám pre onoratulu nostru comitetu permanentu alesu de congresele nóstre din anulu 1861 și 1863, sa binevoiesca a luá iérasii conducerea causei natiunale, și nóue a ne impartasi cum — și in ce modu sa lucrám cele mai departe cá sa fimu solidari.

Resnovu datulu de susu.

Ioanu Renghi'a m. p.
Ioanu Cristolovéu,
Georgiu Cheleccenia m. p.
Ioanu Radoiu m. p.
Nicolau Ilie m. p.
Rudolfu Petricu m. p.
Silvestru Radoiu m. p.
Georgiu Proca m. p.
Ioanu Nanu m. p.
Irimie Butnariu m. p.
Ioanu Popovicu m. p.
Georgiu Popovicu,
Zacharia Popu m. p.

Despre limb'a de propunere la universitatea infiantia in Clusiu.

(din brosiur'a ocazionale a lui Mátra, capu 7.)

Motto: „O natiune, a cărei esistintia nu e asecurata, și póte concede escesiuni de totu felulu; unei natiuni inse, a cărei limba e asecurata, asiá dicendu, prin lege, i póte succede întinderea (latirea) numai dupa o precumpanire drépta a tempului și progresare graduta, cáci altu cum trebuie sa produca ne evitabilu reactiunea: acést'a trebuie sa avemu totu deun'a in vedere.”

Din cuventarea dietale alui St. Szechenyi in caus'a limbiei magiare” 18 Augustu 1849.

(Capetu.)

In deceniulu ultimu au studiatu la cele 29 scóle medie (gimnasie) ale Transilvaniei 64,894 juni preste totu. Dintr'acesti'a au fostu dupa nationalitate: 14,117 románi, 38,107 unguri, 8,756 nemti. Proportiunea între gimnasiastii románi, unguri și nemti e 14:38:8.7. Dintr'acesti'a scolari ai scóloru medie au absolvitu 3,180 gimnasiulu; între cari 502 románi, 1573 unguri și 439 nemti. Proportiunea între abiturienti románi, unguri și nemti e 5:15:7.4.4.

Acesti numeri de proportiune se voru potea privi mai bine compuse in o tabela.

In Transilvani'a	Románi	Unguri	Sasi
Locutori	10.9	6.7	1.5
Scolari in scólele medie	14	38	8.7
Abiturienti pâna la maturitate . . .	5	15.7	4.4

Aceste numeri ne arata ce proportiune diver-

ginte esista in Transilvani'a între locuitori dupa nationalitáțile singuratiche și între acei partizani ai acestoru natiuni, cari cá absoluti de gimnasiu au lipsa de cultivarea dela universitate. La 15.7 studenti unguri dela universitate vinu 5 románi și 4.4 nemti. Si déca vomu mai socoti ca cele 6 scóle reale sasesci inea 'si voru dá contingentulu la politechnicu infiantia la universitate — scóla reale din Brasiovu contingentulu de 3, din Bistri'a 3, din Mediasiu 2, din Oresthia 4, din Sigh'sóra 3, din Sabiu 6, unu contingentu basatu pre statistic'a scóloru umanitarie care nu e contienutu in calcululu de mai susu; apoi e evidentu ca universitatea transilvanéna va fi de locuitorii acelei nationalitáti, cari in numeru mai mare locuiescu tiér'a — románii — celu mai putienu cercetata.

Pentru socotél'a mea basata pre statistic'a scóloru medie-umanitarie ale Transilvaniei vorbescu urmátórele date compuse de meritatii directori ai ambeloru academie de drepturi din Transilvani'a Aronu Bendó și Dr. Gustav Lindner:

Academia de drepturi din

I. Clusiu. II. Sabiu.

Anulu scolaru.	Nume-rulu studen-tiloru	Nationalitátea			Anulu scolaru.	Nume-rulu stud.	Nationalitátea		
		Unguri	Románi	Nemti			Unguri	Románi	Nemti
186 ³ / ₄	145	120	15	3	186 ³ / ₄	nu se scie			
186 ⁴ / ₅	191	152	26	2	186 ⁴ / ₅	204	23	17	67
186 ⁵ / ₆	252	197	56	6	186 ⁵ / ₆	191	37	78	70
186 ⁶ / ₇	266	207	27	10	186 ⁶ / ₇	166	32	60	70
186 ⁷ / ₈	169	203	28	19	186 ⁷ / ₈	131	27	43	59
186 ⁸ / ₉	260	203	23	21	186 ⁸ / ₉	105	15	40	50
186 ⁹ / ₁₀	244	182	29	10	186 ⁹ / ₁₀	75	9	37	33

Numerii acesti'a vorbescu mai chiaru decátu ori ce Demostene. Si de óre ce numerulu unguriloru din Transilvania, cari au lipsa de instructiune dela universitate, întrece pre cele lalte natiuni la olalta cu mai multu cá duplu, asiá dara elementulu ungarésu póte pretinde cu dreptu influentia predominantóre la universitatea din Clusiu; tocmai din titulu recerinteloru relatiuniloru nóstre de cultura.

Influentia predominantóre inse nu eschisiva; cáci dupa probitate cele lalte dóue natiuni de si in minoritate si dau numai $\frac{2}{5}$ a ascultatoriloru academiici, totusi nu se potu eschide dela universitate.

Mai nainte de tóte trebuie sa resolvem� cestiunea practica, ca rátu de mare cercu de activitate sa se dea limbiei germane și románe prelänga limb'a de propunere ungarésca?

Problem'a utracismului limbelor de instructiune la universitate e un'a care dupa Stefanu I nu acum mai întâu s'a ivitu in monarchia iper ferica a Austro-Ungariei și a fostu atátu in presa cátu si parlamentu objectulu multoru desbateri și si-a aflatu in specie resolvórea practica la universitatea din Prag'a, Leopolea și dupa anii 1860 și la cea din Pest'a.

In locu de a maltratá pre cetitoriu cu publicatiunea detaiata a acestei cestiuni, a lui Saferik și Sambera, desvoltata in modulu celu mai precisu si cu regularea metodei utracisticu activata la universitáțile citate in moduri diferite, compunu propunerea mea respectivu pre scurtu.

Fia care sciintia (catedra) care se tiene de objectele esamenului de statu sa se propuna la universitatea din Clusiu decátu unu profesorulu ordinariu séu extra ordinariu séu celu mai putienu decátu unu docinte afara de ungarésce si in limb'a germana séu romanésca.

La esamenulu de statu respunde fia care studente in limb'a, in care a ascultatú objectulu; si la casu cá profesorulu ordinariu sa nu cunoesca aceea limba, lu implinesce cá esaminátóre profesorele es-traordinariu séu docintele.

Unu docinte póte propune (afara de ungarésce) séu in limb'a germana séu romana.

La casu ca prelege in limb'a germana séu romana unu objectu care are deja o catedra in limb'a de instructiune ungarésca, póte docintele, conformu dispositiuniloru relative la docinti contienute in propunerea, § 3, ascernuta in afacerea crearii universitáției, comptá pre spriginulu ministeriului.

Propunerea mea relativa la limb'a de instructiune — sciu — ca nu va aflá multa recunóscere,

astadi cându stămu inca asiá de departe de o resol-
vire fára scrupolu a cestiunei nationalitatiloru, cându
aburele palimei innéca inca mintea partiteloru,
ce si stau contr'a, si noi ne vedemu inca asiá de
reu din caus'a deliriului reciprocu de nationa-
litate.

Parerea mea merge intr'acolo ea pentru aspi-
ratiunile nóstre nationale poterea unita a culturai
e singurulu midilocu salotariu. Si tocmai din acésta
causa dorescu cá fii fia-cárei nationalitati din
tiéra sa póta luá o parte egale la acelu midilocu
biuc-facatori.

E dóra mirare ca ungorulu, sasulu si romá-
nulu se urascu reciproce in urm'a simtiului ereditu
dela parinti, fára a se cunoáscu. Junele románu si
germanu satosu dupa sciintia si cultura mai inalta
e astadi siltu a cercetá universitatile Romániei si
Germaniei, si se rétórna in patri'a nóstra, afara de
indiestratu cu sciintia, si petruncu de dispretiu si
ura contr'a ungorilor.

E deci mirare ca antipati'a unni atare contr'a
unguriloru nu dispare si totu cresee, candu se a-
ronca cu átari sentieminte in luptele nóstre nationa-
le?

De totu altufeliu aru fi candu junii nostri de
nationalitate diferita voru cresee in o cultura ce s'a-
tinge reciproce, la o universitate radicata pre base
liberale. Candu sub umbr'a universitatéi nóue li-
teraturile ungoriloru, romaniloru si sasiloru, ce din
ce in ce 'si iau aventu mai mare, paresindu positi-
unea de pána acum izolata, se voru apropia un'a
de alt'a; candu si barbatulu altei nationalitati va
simti in tóta viati'a sea binecuvéntarea culturai, pre
care universitatea statutului ungorescu o va oferí
de o potriiva filoru nationei ungorescu, nemtiescu
si romanesci.

Universitatea, care aru radica galu fii de
nationalitate diferita in cultura, si-aru si apropia
egalu anulu de altulu in umblare si politica.

Si infintiarea unei atari universitati in Clusiu
a devenitu o recerintia ardienda de cultura pentru
Transilvani'a asemenea pentru ungoru cátu si sasu
si románu.

Responsu

sincerudlui Dr. Borci'a, si apoi
drumu bunu!

In nr. 100 alu „T. Rom.“ ai avutu placerea,
dle Dr., prin unu cuventu sinceru adresatu a. n.
passivisti ai fostului comitetu ad hoc, a-ti luá adio,
si fiindca in acelu cuventu ai avutu afabilitatea a
te ocupá mai cu séma de persón'a mea, credu ca
nu-mi vei luá in uume de reu, déca dupa usulu ce
se observa la toti crestini, si intréga lumea civili-
sata, cându i se adreseza cuvinte de despartire —
'mi voi permite si eu prin unu responsu aseme-
nea sinceru, a-ti postí „drumu bunu, cale buna“.

Premiú inse dela inceputu, ca nu voi sa te
urmarescu, dle Dr., pre terenulu odiosu alu calom-
nieloru*) si insulteloru personali, si acésta cu
atátu mai vertosu, cu cátu insuti reconoseci, ca aru
fi de doritu, sa nu mai amarimu órele de lectura
ale publicului cetitoriu cu calumnii si insulte per-
sonali; (Dauna, ca faptul d-tale dle Dr. nu prea
corespunde acestoru cuvinte destulu de frumóse.)

Premiéndu aceste voi sa trecu la obiectu.

Eramu in drepto, se presupunu, si se vedu
dela d-ta, cá dela unu Dr. in drepturi, desvoltán-
du-se nisce idei si concepte de drepto si ecuitate
mai chiare, mai drepte si mai ecuitavere de cum
ai ostentatu in mai multe corespondentie anonime,
ce au paradat in „T. Rom.“ si mai recente sub
numele-ti propriu in nr. 100 alu aceleiasi foi;

Eramu firmu determinatu a tacé tacerea pesce-
lui la tóte provocárele passionate ce mi-ai adresatu,
cu atát'a mai vertosu, ca opiniunea publica a es-
primatu dejá sentinti'a asupr'a lucráriloru comitetu-
lui ad hoc, — pétra ofensúnei d-tale. —

Si eata! naivitatea d-tale din nr. 100 alu „T.
R.“ me face sa-mi calcu propusulu si sa mai schimbu
cu d-ta cáte-va cuvinte, togm'a si cu periculu, a
imblati pleve fatia cu d-ta.

*) Bietele cuvinte, cátu trebuie sa mai tiena spatele!
Noi nu gasimu calumnii in cele ce a scrisu dlu Dr. Borci'a,
ci mai multu o espunere a lucrului dupa cum s'a urnatu
in comitetulu de trista aducere aminte, numitu si „ad hoc“.
Déca espunerea nu aru fi asiá, atunci bine! lu combatéti,
dara nu se vorbiti de calumnii. Ori dvóstra totu ce nu
ve suna bine la urechia calificati de calumnii. Ném-
tiulu are o dicere periculósa in literatur'a sea dramática.
Acea dice: ca unde lipsescu ideile indata se afla unu cu-
ventu la tempu potrivit. N'amu voi sa se aplice si aici.
R.

Aflu de prisosu a-ti dá responsuri particulari
la legionulu de intrebári erudite ce-mi faci, si pen-
tru cá totusi sa-ti respundu celu putienu la cele
mai multe, — le voi clasificá pre acelea in 4 ca-
tegorii:

Unele suntu, dopa cum le-ai pusu — de na-
tura generale, privitorie la intrég'a natione romána,
si caus'a ei politica; altele suntu privitorie la con-
ferinti'a din 4 Sept. a. c. care a delegatu comite-
tulu ad hoc.

De felulu alu treilea consideru pre acelea, cari
privescu inteliginti'a romána, ce ne-a onoratu cu
responsurite sele la intrebárele facute de comitetu
(fára d-ta).

Cele de categoria a 4-a suntu invecitivele si
personalitatele, in si cu cari te delectedi d-ta.

Mai inainte de a-ti responde la tóte acestea
vréu sa insemnu, — ceea ce dta dle Dr. trebuie
sa scii, ca fiescu-care delegatu, este responsaveru
de faptele lui numai aceluia, care l'a delegatu.

Deci mai întâtu de tóte, fiindca comitetulu ad
hoc, dela dta nu a primitu nici unu mandatu, cu
atát'a mai putienu e acésta detoriu a-si dá vre-
unu responsu, séu un'a dare de séma despre actele
si afacerile sele, cu cátu dta insuli ai facutu parte
din acelu comitetu, in care cu tóte propunerile
dtale ai remasu totu-déun'a singuru singurelu. Prin
urmare comitetulu ad hoc n'are cu dta nimic'a.

Iéra ce privescu:

a) Nationea romána, pentru a cárei'a fericire
atát'a te ingrigesci, si opintesci atát'a încátu s'aru
paré ca traiescu in firma convingere, ca séu dta
esci nationea personificata séu celu putienu, ca
conferinti'a improvisata in 4 Sept. a. c. statátore
din 15—20 inisi a fostu representánti'a nationei ro-
máne.

De cum-va d-ta traiescu intru adeveru in ast-
feliu de visuri si nu vrei a recunóscu ca nationea
romána — cá atare — n'a datu comitetulu ad hoc
nici unu mandatu, si ca ea (nationea) e deplinu
intielésa cu conclusele comitetulu ad hoc — afara
de cáti-va angagiati, nu sciu cárei'a nationi, — apoi
numai dopa ce te vei desceptá din asifeliu de visuri,
— ne vomu poté intielege. Dara si pána atunci,
'mi iertu modest'a intrebare: care natione te-a
plenipotentiatu pre d-ta dle Dr. cá sa-i faci pre ad-
vocatulu cu atát'a ostentatiune? si fiindca scii si
trebuie sa scii, ca nationea romána, nu numai ca
nu te-a plenipotentiatu, ci din contra in 3 foi pu-
blice — cari representa per excellétiu — opi-
niunea publica, te-a desavuatu, si a aplaudatu la
conclusulu comitetulu ad hoc; — ce suntu opin-
tirile d-tale si in interesulu cárei nationi?

b) Conferinti'a tienuta in Sibiu in 4 Sept. a.
c. — cátu se va aduná laolalta asiá precum a fostu,
cándu a alesu comitetulu ad hoc, — déca nu va
fi multiamita cu darea de séma publicata in tóte
foile nóstre nationale despre actele comitetulu, eu
si toti cei-lalti membri cu d-ta dimpreuna (de nu
cum-va te vei exceptiúná si atunci) i vomu res-
punde la veri-ce intrebere ne-aru mai pune, —
d-tale inse in tóta marimea angagiamentulu ce se
vede ca ai primitu — nici unu cuventu.

c.) Pré stimatii barbati si frati románi, cari
ni-au onoratu cu responsurile opinative, in pre-
vederea gerului celu cráncéu, — atátu fisicu
cátu si politicu nu numai nepriinciosu, dar si tare
contrariu conchiemárei si tienerei de adunári nationa-
le a romaniloru din Transilvani'a, — fii dle Dr.
liniscitu! ca si ei suntu pre deplinu de acordu cu con-
clusulu comitetulu, ceea ce au manifestatu unii in foile
publice, alii in scrisori private, si térasu alii prin tace-
re; — numai fratii Brasioveni — dara si ei cu o ma-
niera mai démuá de barbati, de cum ai facutu si
faci d-ta — au fostu si suntu de alta parere, ce,
— voindu a fi convinsi — ca aceea provine din
convingere curata, — fára ingagiamentu, — nu li-o
luámu in nume de reu, pentrucu pretiuimu si opi-
niuni contrarie; — Nu esci chamatu dara, dle Dr.,
a rescoti atát'a pulbere nice in numele acelorú pré
stimati domni si frati, cari suntu, capacia 'si aperi
ei inisi caus'a, mai cu rezultatu decátu d-t'a; —

d.) Vei vedé dara dle Dr. ca comitetulu ad hoc,
togm'a sa fia voitu, n'aru fi si n'a potatu aduce
politic'a romániloru in confusi-
une nóua, si déca conclusulu comitetulu a pro-
duso totusi ceva confusiune, acésta nu póte gená
intru nemic'a totalitatea romaniloru, ci numai pre
cátiva individi angagiati póte nu sciu cu cine —
fára scirea si consensulu nationei románe, si inca
si pre unii cá acésti'a numai si singuru intru atát'a
in cátu voru fi trebuitu sa recunóscu, ca nationea

romána nu e tóidéun'a cu ei si pentru ei: — Si
togm'a pentru acésta te intrebú dle Dr. ca déca
dtale si consociloru de opiniune nu v'au convenitu
nice conclusele dela Mercuria si nice acélea ale
fostului comitetu adhoc, cine vaú impedeatu sa ve
formati comitete cáte ve placu séu togma sa re-
inviati pre celu dela a. 1861—3? Nime, nice in-
susi regimulu, precum sum siguru, ca ne aru fi
impedeatu pre noi a. n. pasivisti, precum faptime
ne-a si impedeatu. —

Acésta s'a conprobatu de alto mintrelea si prin
fapta tocma si in timpulu mai recentu cu provoca-
rea din „Tel. Rom.“ a unui activistu anonimu, prin
care s'a anuntiatu pre a 3-lea di de Craciunu con-
ferinti'a gen. de activisti nicea in Sibiu, si prin
conclusulu dela Zernesci; — Ba sciu positivu si
aceea, ca provocári de ale activistulu anonimu, ti-
párite, aici in Sibiu s'au imprasciatu in tóta tiéra*),
si nu credu dle Dr. ca 'mi vei poté aratá, ca s'aru
fi facutu din vre-o parte si numai o mica incerca-
re, de a ve contrácarierá; — Din contra dle
Dr. încátu pentru mine, te potu asicuré ca m'amu
bocuratu vedendu ca ati luatú odata initiati'a pre
facia, de si mascata, si voindu a deduce din acésta
ca celu pucinu de aici incolo, va veti ocupá mai
multu de causa decátu de persóne. —

Acum sa-ti respunda dle Dr. la cele 3 invi-
niri si in-înari, pre cari, — precum in Filipic'a
dtale din Pest'a dte 15/11 a. t. aparuta in Nr. 87.
alu „Tel. Rom.“ — asiá si in adio din Nr. 100
„Tel. Rom.“ te delectedi, si me tractedi, aruncáu-
dumile, cá din seninu in cárca. —

Ce privescu aceea, ca la finea siedintei din
30 Oct. a. c. así fi dechiaratu: o a membrulu
absentulu dlu Dr. Racuciu si aru fi
datu parerea intr'unu biletu si cu
este pentru passivitate din mo-
tivele d. M. — repetu cele espuse in respun-
sulu meu dia Nr 92 „Tel. Rom.“ din cuventu in
cuventu, dechiaru inca odata solenu: ca in in-
tregu decursulu preatinsei sie-
dintie a fostulu comitetu adhoc,
precum nicea la finea ei, nu amu fa-
cutu nicea ma imica pomenire
despre aceea, ca d. Dr. Racuciu
s'aru fi dechiaratu asiá séu asiá,
cu atát'a mai pucinu, ca s'aru fi
dechiaratu pentru passivitate.

Din contra, la finea siedintei, dupace ne scu-
lasemu dela mésa, cându te-ai adresatu cátra mine,
dicendu, ca totusi nu aru fi trebuitu sa enunciu
pána nu s'aru fi dechiaratu báteru in scrisu si d.
Dr., R. amu disu dle Dr. aceea ce insuti sustieni.
ca unu membru alu comitetulu
nu-i potu recunóscu dreptulu
a-si dá parerea in scrisu; Va sa dica,
nici insusi la aperta provocare nu amu facutu nici
cea mai mica pomenire, ca dlu Dr. R. s'aru fi de-
chiaratu intr'unu biletu alu seu pentru passivitate.
— Sa 'mi fia acuma si mie permisú dle Dr. a
apelá la simtiulu de adeveru alu dtale, intrebându
déca tóte cáte ai clevetitu oralmente prin Pest'a si
de 2 ori in scrisu in „Tel. Rom.“ in contr'a dlu
Dr. Racuciu, si in contr'a a. n. passivisti preste
totu nu suntu tóte unu neadeveru grosolanu, si ne-
demnu pentru unu barbatu, care mai tiene ceva la
caracterulu de omu onestu? In necesu cu acésta té-
rogu dle Dr. deca togma ti-ai luatú de scopu a
inegrí pre patriotulu si coleg'a dtale Dr. Racuciu
inaintea patroniloru dtale, cáror'a nu le vinu bine
la facia a. n. passivisti — si déca spre ajungerea
acéstui scopu, nu ti e nici insusi calea calumnieloru
nedémna si derogátore, te rogu cu totu respectulu
sa-ti cauti sucursulu, debuciosu spre asiá ceva,
airea si nu la mine, cautati dlu meu! alte argu-
minte, si alte instrumente, iéra me dami buna pace
cáci sa fii convinsu, ca pe acestu terenu, pre care
— precum se vede, — ti l'ai facutu de predilecti-
une — nu me vei afá nici odata. — Cá se fia
intielesu, mai adaugu dle Dr., ca déca dta me in-
trebai despre cele, ce amu vorbitu smendoi intre 4
o'hi a 2 di dupa siedinti'a din 30 Oct. pre strad'a
Cisnadii, togma cându erai se pleci la Mecca si
nu despre cele ce s'au petrecutu in preatins'a sie-
dintia, si fi primitu de siguru, altu responsu, de
si nu de totu contrariu celui de mai susu.

(Va urmá.)

*) Acum audimu întânsi data despre aceste. R.

Publicăm mai la vale denumirile judeților, notarilor, cancelistilor, scrietorilor și altora angajați la tribunalele de I. instanță precum și la județiile districtuale locuite de români.

La tribunalul din Abrud:

De jude: Carolu Arkosy, Ladislau Basiota și Joan Ninger. De jude districtualu în Abrud: Josifu Vanzo. Subjude: Candidu Albini. De jude distr. în Campeni: Fr. Loytzel; subjude: Joanu Trifanu.

La tribunalul din Bistrița:

De jude: Carolu Berger, Franciscu Szabó și Car. Fluger. De jude distr. în Bistrița: Franc Schmidt; de subjude: Gusztáv Filciu și Lad. Pap. De jude distr. în Teke: Jeremia Nagy.

La tribunalul din Brașov:

De jude: Joschimu Panczel, Fridericu Neugeboren, Juliu Brennerberg, Stefanu Russu și Mih. Arzt. De jude districtualu în Brașov: Josifu Popu de subjude: Frid. Schnell, Danielu Eitelu și Josifu Vizi. De jude distr. în Hosszufalu: Toma Langer de subjude: Carolu Török.

La tribunalul din Deșeu:

De jude: Andreiu Fink, Balint Herszényi, Ioanu Czicze, Akos Veres și Nic. Mikó. De jude distr. în Deșeu: Franciscu Mihály; de subjude: Lad. Veres, Elek Hosszu și Nándor Keresztes. De jude distr. în Bethlen: Joanu Sebes, de subjude: Samuilu Vajda Csernáthony. De jude distr. în Lapușiu ung. Dezső Szentmarjai; de subjude: Nic. Berzenczey.

La tribunalul din Deva:

De jude: Domokos Eperjesi, Franc. Gyárfás, Mihailu Kenderesy și Joanu Balomiri. De jude distr. în Deva: Carolu Leitschaft; de subjude: Juliu Juga. De jude distr. în Vajda-Hunyad: Ales. Tornyá; de subjude: Lad. Nestoru. De jude distr. în Ilia: Lazaru Pipestu; de subjude: Josifu Balogh.

La tribunalul din Făgăraș:

De jude: Carolu Bisztray, Josifu Barabás, Grig. Maier, Jovianu Stoică. De jude distr. în Făgăraș: Elek Fülöp; de subjude: Georgiu Negrea, Colomanu Herszényi. De jude distr. în Sărcanu: G. Făgarasiano; de jude distr. în Zernesti: Nic. Penciu.

La tribunalul din Săbiu:

De jude: Frider. Schuster, Béla Tamásy, Petru Rosică, Car. Honenheim, Vilh. Müller, Frid. Zweier și Jos. Sterca Sioluiu. De jude distr. în Săbiu: Frid. Wolf; de subjude: Lud. Fuchs, Nándor Păpistu și Joanu Badila. De jude distr. în Sasusebes: Car. Leonhard; de subjude: Joanu Paraschiv. De jude distr. în Mercurea: Gus. Vendel; de subjude: Joanu Macelariu. De jude distr. în Ujegyház: Vilh. Drottleff. De jude distr. în Selisce: Joanu Roujeanu Maximu.

La tribunalul din Gyergyó-Szt. Miklós:

De jude: Ant. Filep, Ales. Jánossy și Colomanu Geréb. De jude distr. în Gyergyó-Szt.-Miklós: Toma Kedves; de subjude: Ant. Bécse și Franciscu Gereőffy.

La tribunalul din Mediasiu:

De jude: Otto Fehdenfeld, Georgiu Chelemen, Joanu Pinciu, Marton Schwartz. De jude distr. în Mediasiu: Frid. Gräser; de subjude: Joanu Geraszimu și Car. Konradu Heidendorf. De jude distr. în Erzsébetváros: Lud. Gilyén; de subjude: Car. Kovácsy, Dén. Szenkovits. De jude distr. în Bolkács: Ales. Surdu.

La tribunalul din Mureșiu-Oșiorhei:

De jude: Ios. Hildebrand, Car. Fekete, Car. Csongray, Dan. Făgarassy, Gyárfás, Ioanu Antal, Ios. Bakcsi, Car. Gegő și bar. Oszkár Konradshaim. De jude distr. în Mureșiu-Oșiorhei: Ios. Hajnal; de subjude: Gabrielu Vályi și Dénes Ieney. De jude distr. în Nyarád-Szereda: Moise Hájdu; de subjude: Mih. Tibád. De jude distr. în Mezőbánd: Ales. Illyés. De jude distr. în Szászrégen: El. Cincea; de subjude: Marcu Cetetianu, Colom. Egyed și Fridric Birtler. De jude distr. în Dicső. Szent. Márton: Ales. Vita; de subjude: Alb. Simon și Ioanu Russu.

(Va urmă).

Dela Reuniunea sodalilor romani.

Duminea în 26 Decemb. a. tr. s'a prelesu continuarea despre industria din Angli'a, esportu și importu, numerulu' bostimentelor manate cu vaporu și fără vaporu, drumurile de feru, telegrafe etc. Duminea în 2 Ianuarie a fostu adunare generale, deschisa cu o cuventare în carea s'a accentuat rezultatele la cari pôte duce reuniunea, deca va fi spriginita în întielesulu scopului ei. Duminea în 9 se va continuá adunarea generale.

Varietăți.

(Comunicatiunea telegrafica meloru) la statiunea telegrafica centrala din Pest'a a fostu în anul trecut următoarea: S'au predatu 325,342 telegrame, în anul 1870 numai 261,316; anul 1871 areta dara o imultire de 64,023 telegrame, în 1871 351,915, mai multulu presinta asiá dara sum'a de 78,505 telegrame) — în anul 1870 s'au speditu mai de parte 442,889 telegrame transitali, prin urmare cu 240,213 mai puțin decátu în anul trecut. Comunicatiunea generala de depesie din anul 1871 represinta asiá dar numerulu de 1,360,359 telegrame, facia de acela de 977,618 din anul 1870. Amesuratu creșterei comunicatiunei s'a imultitu și venitul oficiului telegraficu; acest'a a facutu în anul decursu 216,426 fl. 29 cr. asiá dara una mai multu de 18,637 fl. 50 cr. facia de anul 1870, carele represinta numai sum'a de 197,838 fl. 79 cr.

*(11 mile marine în o óra.) Nai'a „Hypathia“ a plecatu, plinu încarcata în 4-lea Decembre din portulu Philadelphiei către Europ'a. Pana în 14-lea a l. ca a avutu tempu favoritoriu, cându de odata s'a radicațu o fortuna asiá de veheminte câtu capitanulu naiei a abdisu de tota speranță de a o mai poté salvá. Sub furi'a acestei vijolii a percursu „Hypathia“ pre diua o distanția de 340 mile marine. Acest'a iutiela sta că unica în istoria navigatiunei.

*(Banc'a Transilvania.) De si asiá târdiu, dara dupa cum cetimu în „Corierulu de Iasi“ unu domnu Costinescu a facutu acea descoperire minunata, ca banc'a acest'a este nationale românesca.

*(In Stomachulu unui porcu a aflatu unu economu din Fulda o moneta și unu anelu de auru dupa datu ambe din tempulu resbelului de treidieci de ani.

*(Uriasiu de porcu) a ucisu de curendu macelariulu din Uzonu, Alesandru Fogarasi. Porculu, ingrasiațu în optu luni cu cucuruзу erá acum cându l'a ucisu de 6 urme de lungu, fără 10 puncti a cantaritu 6 máji (590 puncti) și adeca: carnea 1 maja, slanina 3 máji, untur'a 65 puncti etc.

*(Lucruri satanice.) În fói'a germ. „Wanderer“ cetimu, ca în unu ceru anumitu de alegere alu Bucovinei comissariulu cercualu a chiamatu la sine pre alegatori pentru că se li impartásiesca o „porunca imperatésca.“ Alegatorii, dedati a-se ciulí cându demânda dlu comissariu, s'au adunatu în cancelaria cá sa asculte porunca. Dlu comissariu, tienendu unu petecu de papiru în mâna li comunica cu facia innaltata, ca preste nópte a venit chiaru dela Majestatea Sea imperatulu o telegram'a către alegatori. Cuvintele acestea au facutu mare impresiune asup'ră plugariloru. „Dar ce feliu de porunca“, întrebarea ei „a sositu nóue chiaru dela imperatulu?“ „Cetti voi insi-ve“, dișe comissariulu, dându-li loru peteculu. Noi nu scimu ceti, nu ni eru ceti dlu comissariu ce sta acolo scrisu? se rogara alegatorii. Dlu comissariu se demite la acest'a și dice plugariloru, Majestatea Sea ve roga, ca pre elu insu-si, pre supremulu domnu, sa-lu alegeți pentru diet'a tieiei. — „Lu vomu alege“ strigara toti în coru. O di înainte de alegere era-i chiamá comissariulu la sine. „Este reu“ dișe elu, „fórtu reu.“ „Cum“ întrebarea plugarii uimitt; în locu de a respunde, comissariulu trage unu diariu din straitia și întindendu-lu alegatoriloru, dișe; Cetti! „findu ca nu potemu ceti, asiá dar . . . granganau ei . . . asiá dara vilu voiu ceti eu“ Comissariulu ia cuventulu și continua: „Ni-au pre-venitu blastematii de siabi din Vien'a au alesu pre imperatulu.“ „Nu face nimicu“, respunsera alegatorii, „și noi lu vomu alege pre monarchulu.“ „Acea nu merge“, obiectionéza comissariulu, „legea nu concede cá sa fia cineva de dóue ori alesu; dar eu

vi voi dá și la acest'a unu svatu. Ascultati-me! Eri a venitu o porunca nóua. Deca nu poteti chiaru pre imperatu alege, trebuie sa alegeți pre reprezentatele seu, pre dlu presiedinte din cernatiu. „D'a, deca a venitu o ast-feliu de porunca, de buna séma lu-vomu și alege“, dechiarara alegatorii. „Firesce ca a venitu și cá sa nu o uitati, voiu se vi-o dau și în scrisu.“ Asiá a facutu dlu comissariu; plugarii inse numai aflara acest'a de lipsa și în d'ua urmátore alesera pre dlu presiedinte.

*(Unu Bogati pretinsu majoru și fostu adjutante alu domnitoriului Cus'a, fu arestatu în dílele trecute în Brașiovu. Dupa unii acestu individuu nu a fostu nici majoru și cu atátu mai puțin adjutante, ci e de origine magiara din Transilvania și de profesiune unu aventurieriu.

Reclama.

(Provocare. Cătra onoratuulu domnu redactoru alu „Amvonulu“ Iustinu Poppfiu, în Oradea-mare. Subscriulu me aflu silitu, a ve provocá, pre calea publica, a-mi tramite acei 4 fl., patru florini, val. austriaca, carii a-ti bine-voitu a-i primi dela mine, cá prenumeratiune la stimat'a-ve fói'a „Amvonulu“ pre anul 1871, dupa cum arata și cartea de inapoiere subscrisa de onoratu d-vóstra 1871 Ianuaru 6 díle stilulu nou, de vreme ce sub decursulu anului díșu n'amu primitu numai doi nri din „Amvonu nr. 1 — și 4 — în care bine-voiti a încunoscintiá, ca fiindu morbosu, n'ati potutu espedá numerii la tempulu seu, și pentru cá sa poteti veni mai curendu în rendu, a-ti și trecut preste nrii 2—și 3. Nrii díși iamu primitu pre la midiloculu lunei lui Martiu a. trecut, și de atunci încóce, n'amu mai primitu nimic'a dela on. d-vóstra, din care cauza m'amu aflatu silitu a reclamá în mai multe renduri, pâna ce în 2 Maiu 1871 prin „Correspondenz Carte“ subscrisa de dlu Ioanu Trifu, m'a rogatu din nou, sa fiu inca putieniu în acceptare, ca câtu de curendu ve veti face destulu chiamarei, și i-mi ve-ti tramite numerii „Amvonului“ completi.

Eu on. díle redactoru! pâna în dlu'a de astadi inca totu acceptu — de-si inca de atunci încóce v'amu rogatu în 4 renduri, prin 4 epistole francate, sa bine-voiti a me încunoscintiá, în ce stare ve aflatu? și redegiati fói'a séu nu? — Si vediendo ca dela on. d-vóstra n'amu primitu nici unu resultatu, în 24 Nov. 1871 m'amu adresatu și către dlu cancelistu alu d-vóstre Ioanu Trifu, dupa cum i place a se subscrie în díș'a corespondintiá, dara dupa cum se pôte vedea — dóra sunteti întielesi, cá nici unulu, sa nu-mi respundeti nimic'a, din care cauza me aflu silitu, din nou a ve provocá, cá câtu mai curendu sa bine-voiti a-mi tramite acei 4 fl. v. a., — cáci altcum, voiu fi silitu a ve restringe, prin deregatori'a politica sa mi-i platiti.“

Post'a ultima dupa cum sciti e: Akasfalva în Ardélu *).

Nyarád-Szentbenedek 2/14 Ian. 1872.

Mihailu Chiebeleanu,
parochu gr. or.

*) Pentru cele publicate sub rubric'a acest'a redactiunea nu ia asupra-si responsabilitatea. R.

ad Nr. 3/1871.

Concursu.

Representanti'a „fundatiunei lui Gojdu“ preliminaru pre anul scolasticu 1871/2 o suma de 1100 fl. v. a. pentru stipendii de 100—400 fl. — spre conferirea acestor'a, — incependu dela semestru II scolasticu alu an. scol. cur. provóca pre toti acei tineri studiosi tienatori de Metropoli'a româna ortodocsa din Ungari'a și Ardélu, cari — avendu calitatile prescrise în testamentulu fundatiunei — potu aspirá la aceste stipendii — sa-si tramite petitiunile instruite cu testimoniile scolastice, cu cartea de botezu și cu atestatu de paupertate celu multu pâna la 25 Februaru 1872 c. n. deadreptulu la cancelaria „Fundatiunei lui Gojdu“ în Pest'a (Rathhausplatz Nr. 8).

Datu din siedinti'a Representantiei „Fundatiunei lui Gojdu“ tienuta în 12/24 Detembre 1871,

Georgiu Mocioni,
presiedinte.

I. Cav. de Puscaru,
notariu.

*) Fára întielesu.

R.

(1—3)